

Årlig rapport om implementering av policier för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning respektive forskning

Vid Göteborgs universitet (GU) finns sedan 2016 en [Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning](#) (nedan benämnd som "kvalitetspolicyn för utbildning") samt olika typer av relaterade stöddokument. Sedan 2019 utarbetas årligen i juni en rapport som beskriver övergripande implementering av policyn det senaste läsåret.

2023 tillkom en motsvarande policy för forskning: [Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning](#) (nedan benämnd "kvalitetspolicyn för forskning"). I april 2026 enades Utbildningsnämndens respektive Forskningsnämndens kvalitetsutskott¹ om att utöka rapporten så att den i år och framgent behandlar kvalitetsarbetet gällande båda universitetets kärnverksamheter.

Föreliggande rapport sammanfattar således det senaste årets universitetsövergripande kvalitetsarbete gällande utbildning och forskning. Det bör i sammanhanget påpekas att det största kvalitetsarbetet genomförs dagligen och verksamhetsnära, vid universitetets fakulteter och institutioner. Rapporten har utarbetats av kvalitetsutskotten och diskuterats och förankrats i UN, FUR och FN. Rapporten föredras för och överlämnas till universitetsledningen, ledningsrådet och universitetsstyrelsen.

¹ Kvalitetsutskotten är beredande till Utbildningsnämnden (UN) respektive Forskningsnämnden (FN) i frågor som rör implementering och utveckling av universitetets kvalitetssystem samt i frågor gällande UKÄ:s olika typer av utvärderingar. Samma typ av frågor som berör forskarutbildning diskuteras och bereds i Forskarutbildningsrådet (FUR).

Arbete relaterat till kvalitetssystem för utbildning

Analys av bedömarutlåtanden och åtgärdsplaner mm

Enligt kvalitetspolicyn genomför fakulteterna utbildningsutvärdering med extern bedömning i sexårscykler. Den första cykeln pågick 2017 – 2023. Den andra cykeln påbörjades 2024 och beräknas således pågå till 2029.

Den externa bedömningen utvärderar hur väl utbildningarna svarar mot nedan kriterier:

1. att de faktiska studieresultaten motsvarar lärandemål och högskoleförordningens examensmål
2. att undervisningen sätter studenternas/doktorandernas lärande i centrum
3. att undervisningens innehåll och form vilar på vetenskaplig och/eller konstnärlig grund samt beprövad erfarenhet
4. att lärarna har aktuell och adekvat ämnesmässig och högskolepedagogisk kompetens samt att antalet lärare står i proportion till utbildningens omfattning och innehåll
5. att utbildningen är relevant för studenternas/doktorandernas och samhällets behov
6. att studenterna/doktoranderna har inflytande i planering, genomförande och uppföljning av utbildningen
7. att en för alla studenter/doktorander tillgänglig och ändamålsenlig studie- och lärmiljö föreligger
8. att kontinuerlig uppföljning och utveckling av utbildningen genomförs

UN:s kvalitetsutskott (respektive Forskarutbildningsrådet (FUR) rörande forskarutbildningsutvärderingar) analyserar samtliga utbildningsutvärderingars bedömarutlåtanden och åtgärdsplaner. Under perioden har analyser genomförts vid tre av kvalitetsutskottets möten. Specifika iakttagelser återkopplas till berörda pro-/vicedekaner och analysen sprids generellt genom utskottets minnesanteckningar och sammanfattas i denna årliga rapport.

Analyserna utgår från frågor som t ex:

1. Uppfylls kriterierna generellt och specifikt enligt bedömargrupperna?
2. Vilka styrkor och svagheter framträder i utbildningarna enligt bedömarutlåtandena?
3. Speglar åtgärdsplanerna innehållet i bedömarutlåtandena på ett konstruktivt sätt?
4. Kan det anses troligt att implementering av åtgärdsplanerna kommer att leda till förbättringar?
5. Finns påpekanden i bedömarutlåtandena som bör beaktas på GU-nivå?

Analys december 2025

Inför mötet i december 2025 genomfördes analyser på förhand med hjälp av chatGPT. Bland annat genomfördes en jämförande analys av utvärderingens resultat för cykel 1 (2018) och 2 (2025) av samma utbildning. Det var tydligt att utveckling har skett, t ex att man arbetat med nya undervisningsformer och genomfört återkommande kollegiala diskussioner om pedagogik. Ett annat område rör att 2025 års rapport visar att institutionen påbörjat systematisk inventering av lärarnas kompetenser, vilket saknades 2018.

Kvalitetsutskottet konstaterade att analys med stöd av AI-verktyg i det här fallet blir för grund för att kunna dra några reella slutsatser på central nivå. På lokal nivå finns det många omständigheter och kunskap som blir onödigt tidskrävande att förmedla till ett AI-verktyg. I normalfallet bör dock utbildningen/institutionen genomföra en analys av hur utbildningen har utvecklats/inte utvecklats sedan den förra utvärderingen *inför* utvärderingen, och utgöra underlag till bedömargruppen. Detta beskrivs också i det nya tilläggs-PM till vägledning för utbildningsutvärdering som nämns nedan.

En annan analys gällde jämförelser av återkommande styrkor och svagheter i de senast utvärderade utbildningarna. Som vid tidigare analyser framkom att återkommande styrkor bl a är hög lärarkompetens och tillgängliga lärare med pedagogiskt engagemang, starka forskningsmiljöer, studentcentrerat arbetssätt, varierade examinationsformer och god yrkesrelevans i de professionsinriktade utbildningarna. Svagheter som ses är resursbrist, ottydliga lärandemål, begränsad arbetslivsanknytning i vissa akademiskt profilerade program, ottydlighet vad gäller AI-riktlinjer, bristande studentkommunikation och ojämn återkoppling vad gäller kursvärderingar.

Analyser av den här typen är ett bra avstamp för att formulera och utveckla seminarieämnen, för erfarenhetsutbyte och lärande mellan fakulteterna. Utskottet kan också genom denna typ av analys försöka se *varför* en bedömargrupp menar att en utbildning t ex har en stark forskningsmiljö, och sprida detta vid seminarier, i UN mm.

Positivt i analysen var att åtgärdsplanerna var ambitiösa och tydligt speglade utvecklingsinsatser kopplade till vad bedömargrupperna hade rekommenderat.

Analys januari 2026

Till Kvalitetsutskottets analys i januari hade ett förarbete genomförts med hjälp av Chat-GPT gällande de åtta kvalitetskriterierna, var för sig. Som exempel sammanfattas här den analys som handlar om kriterium nr 2: *att undervisningen sätter studenternas lärande i centrum*, då "studentcentrerat lärande" varit ett tema även under årets utbildningsdialoger och i form av ett universitetsövergripande seminarium.

Det var tydligt att de granskade utbildningarna kännetecknas av varierade undervisnings- och examinationsformer som seminarier, grupparbeten, workshops samt muntliga och skriftliga uppgifter, vilka syftar till att främja studenternas aktiva deltagande i läroprocessen. Feedback framhölls genomgående av bedömargrupperna som ett centralt pedagogiskt verktyg och beskrivs som tydlig, konstruktiv och nära kopplad till lärandemålen. Även lärarnas engagemang, tillgänglighet och studentfokus lyfts återkommande fram som styrkor för kriteriet.

Bedömargrupperna uttryckte samtidigt utvecklingsbehov gällande variationer i hur studentcentrerade arbetssätt tillämpas mellan kurser och lärare, och incitament för aktivt deltagande i icke-obligatoriska moment. Åtgärdsplanerna syntes väl ta hand om kritiken och förmedlade bl a aktiviteter kring att utveckla examinationsformer och att förtydliga vinsten av aktivt deltagande i olika typer av undervisningsformer.

Analys juni 2026

I juni återgick utskottet till att låta ledamöterna genomföra analys inför mötet utifrån en given instruktion, där varje ledamot analyserade två kriterier var för de fem senast genomförda utbildningarna. Några ledamöter hade tagit hjälp av AI i arbetet med analysen. På mötet slog utskottet fast att bedömarutlåtandena fortsatt genomgående är övervägande positiva gällande samtliga kriterier. Flera återkommande styrkor identifieras, bland annat varierade undervisningsformer (kriterium 2), en stark koppling mellan teori och praktik (kriterium 3), dialog med studenter (kriterium 6) samt goda lärmiljöer (kriterium 7).

Den vanligaste kritiken i bedömarutlåtandena gäller bristande progression mellan kurser och nivåer (kriterium 1). Även lärarförsörjningens långsiktiga hållbarhet och säkerställandet av gästlärarens kompetens lyfts fram (kriterium 3 och 4). Arbetslivsanknytning identifieras i vissa utvärderingar som ett utvecklingsområde (kriterium 5), trots att alumner ofta bedömer den

som tillräcklig. Under kriterium 6 framkom att återkoppling kring kursvärderingar och vidtagna åtgärder inte alltid sker systematiskt. Under kriterium 8 noterades att bedömargrupperna främst hänvisar till kursvärderingar och i mindre utsträckning till övrigt kontinuerligt kvalitetsarbete inom ramen för policyprocessen.

Platsbesöken tycks ha haft stor betydelse för bedömargruppernas analyser, som ett komplement till de skriftliga underlagen.

Åtgärdsplanerna bedöms generellt som konstruktiva och ändamålsenliga, men kvaliteten varierar och vissa planer är otydliga när det gäller tidsramar, mätbarhet och förväntade effekter.

Kvalitetsutskottet enades om att utveckling av en del utbildningars arbetslivsanknytning fortsatt verkar vara ett tema som bör lyftas på ett universitetsgemensamt seminarium. Dessutom såg kvalitetsutskottet att det framgent kan spridas goda exempel på systematisk publicering av kursrapporter i Canvas, samtidigt som man är medveten om de resursmässiga utmaningar som sådana lösningar innebär.

Utveckling av "Vägledning för utbildningsutvärdering med extern bedömning"

Vid GU finns sedan 2016, en *Vägledning för utbildningsutvärderingar* inklusive en version för forskarutbildningsutvärdering. De flesta fakulteter har utvecklat egna versioner av vägledningen och under året har Kvalitetsutskottet genomfört en jämförande analys av likheter och skillnader mellan fyra fakulteters vägledningar. Det konstaterades i analysen att det huvudsakligen finns många likheter och att det decentraliserade systemet med tillit till att fakulteterna kan anpassa vägledningen till sin egen verksamhet verkar fungera väl. Utskottet diskuterade huruvida GU-versionerna ytterligare bör utvecklas (revidering har genomförts fyra gånger sedan 2016), och enades om att istället utveckla en tilläggspromemoria som handlar om hur utvärderingsmetoden bör utvecklas mellan cykel 1 och 2. Tilläggspromemorian färdigställdes i februari, inklusive en version för forskarutbildning, och spreds i verksamheten.

Utbildningsdialoger vt 2026

Utbildningsdialoger genomförs årligen sedan 2020 mellan vicerektor för utbildning med centrala stödfunktioner och respektive fakultets pro-/vicedekan för utbildning med lokala stödfunktioner. Syftet är att fördjupa dialogen om utbildningsverksamheten utöver den övergripande uppföljning som sker vid rektors verksamhetsdialoger. Utbildningsdialogerna handlar om fakulteternas strategi för utbildningsutbud, utbildningskvalitet, kvalitetsarbete, uppföljning av utbildningsuppdraget samt för året specifika frågor och frågor enligt respektive fakultets önskemål. Dialogen utgår bland annat från fakultetens årsuppföljningsrapport samt underlag om utfall per helårsstudenter.

Våren 2026 fanns bl a följande frågor på agendan:

Hur arbetar fakultetsnivån för att möjliggöra ett konstruktivt och effektivt arbete med studentcentrerat lärande? Hur relaterar detta arbete till innehållet i det pedagogiska idéprogrammet (PIP) och till resultaten från utbildningsutvärderingarnas kvalitetskriterium 2 ("undervisningen sätter studenternas lärande i centrum")? Finns det identifierade utmaningar i detta arbete?

Beskriv fakultetens kursvärderingsprocess (och/eller ge exempel från institutions- och programnivå) och hur resultaten tas om hand och används i utvecklingsarbetet. Redogör även för hur kursvärderingsresultat kommuniceras till studenter som genomfört kursen och vid nästa kursstart samt hur resultaten hålls tillgängliga för

studenter. Beskriv också om, och i så fall hur, kursvärderingshandboken används. Om den inte används: Hur skulle ökad medvetenhet om den kunna stimuleras?

Utbildningsdialogerna visade att arbetet med studentcentrerat lärande är väl etablerat vid samtliga fakulteter. Undervisningen genomförs med aktiva och varierade lärformer, såsom praktiska moment, grupparbete, dialogbaserade undervisningsformer och konstnärliga processer, där studenters aktiva deltagande och ansvar för sitt lärande betonas som centrala förutsättningar för utbildningskvaliteten.

Kopplingen till GU:s pedagogiska idéprogram (PIP) bedöms som stark, och ofta implicit. Flera fakulteter beskriver att principerna som anges i PIP i stor utsträckning är integrerade i undervisningen.

Vid dialogerna diskuterades studenters närvaro och engagemang i undervisningen som upplevs minska, och att vissa studenter klarar sina studier utan att delta aktivt i undervisningen. I kombination med en ökad heterogenitet i studentgrupperna ställer detta krav på än mer flexibla undervisningsformer, tydligare pedagogiska upplägg och insatser som stärker studenters känsla av sammanhang och tillhörighet.

Det bekräftades under dialogerna att kursvärderingar ofta kompletteras med formativa och dialogbaserade metoder, t ex kursmöten och löpande studentdialoger, som upplevs som mer konstruktivt än de obligatoriska kursvärderingarna. Vad gäller de senare finns i flera miljöer ett behov av att säkerställa att återkoppling till studenter sker på ett tydligt och tillgängligt sätt.

Workshop om potentiella aktiviteter för ytterligare kvalitetsutveckling

Kvalitetsutskottet har de senaste åren löpande genomfört gap-analyser där UKÄ:s åtta bedömningsgrunder för granskning av lärosätenas kvalitetssystem har relaterats till GU:s kvalitetssystem. Även annat underlag, som t ex slutsatser vid utbildningsutvärderingsanalys har utgjort underlag vid arbetet. I oktober 2025 genomfördes ånyo en workshop med genomgång av 19 potentiella bruttoaktiviteter för att ytterligare utveckla kvalitetsarbetet. En tidplan utarbetades som löpande följs upp och revideras vid behov. Exempel på aktiviteter, som inte behandlas under egen rubrik i denna rapport är t ex

- *Öka kunskapen om tillgänglig kvantitativ data kopplat till utbildning och hur den kan användas vid implementering av kvalitetspolicyns process 1 och 2*
- *Utveckla hur externa intressenter engageras i kvalitetsarbetet*
- *Sprida erfarenheter om hur underlag utarbetas till bedömargrupperna*
- *Se över kvalitetspolicyn inför kommande revidering*

Rådgivning gällande självvärderings- och uppföljningsrapporter till UKÄ

I kvalitetsutskottets uppdrag ingår att ge kommentarer och råd vad gäller de självvärderingsrapporter som utarbetas till UKÄ:s olika utvärderingskomponenter. Under perioden har detta huvudsakligen genomförts för uppföljning av Biomedicinsk analytiker-examen och självvärdering för Psykologexamen. Biomedicinsk analytiker-examen samt Socionomexamen (som utvärderades 2025) har under våren av UKÄ fått omdömet "hög kvalitet", medan omdöme rörande psykologexamen förväntas komma under hösten 2026.

Förberedelser inför UKÄ:s granskning av kvalitetssystemet 2028

Analyser av UKÄ:s yttranden gällande kvalitetsarbetet vid högskolorna i Borås och Jönköping har genomförts under året, och relaterats till GU:s motsvarande arbete. Det konstaterades under analysen att det blir viktigt att i GU:s kommande självvärdering motivera de ställningstaganden som GU gjort angående sitt kvalitetssystem – t ex vad gäller en decentraliserad process 1 (lokal kontinuerlig uppföljning) och ett decentraliserat kursvärderingssystem.

Det konstaterades att GU:s organstruktur verkar rimma väl med hur UKÄ:s bedömggrupper resonerar vad gäller godkänt kvalitetsarbete. Visserligen uttrycks inte specifikt och utförligt i kvalitetspolicyn vilket ansvar som gäller för de olika processerna, men en kort beskrivning och länk till GU:s arbetsordning utgör tydligt en del av universitetets kvalitetssystem.

Utifrån den ”grovskiss” som utarbetades redan 2024, som i relation till UKÄ:s åtta bedömningsgrunder listar GU:s processer, dokument, organ, aktiviteter mm, har utskottet under våren tagit fram det allra första utkastet på självvärderingsrapport gällande kvalitetssäkring av utbildning.

Åtgärder för att synliggöra kvalitetssystemet

UN:s kvalitetsutskott har under våren uppmärksammat och arbetat med att utveckla hur GU:s kvalitetssystem beskrivs på gu.se, Studentportalen och Medarbetarportalen, såväl på universitets- som fakultetsnivå. Målgrupp för beskrivningarna på gu.se och Studentportalen är presumtiva studenter, arbetsgivare och övrig omvärld som t ex externa bedömggrupper och medarbetare vid andra universitet och högskolor.

UN:s ledamöter, GU:s kommunikationsnätverk och utbildningsledarnätverket har uppmärksammat på utvecklingspotentialen. En enkel åtgärd är att det på alla fakulteters webb och Medarbetarportal bör finnas länk till GU:s sida om kvalitetsarbetet. Inte minst viktigt här är fakulteternas externa sidor, så att t ex potentiella studenter, intressenter från arbetslivet och bedömare i egeninitierade och UKÄ-initierade utvärderingar lätt kan hitta relevant information. Arbetet kommer att följas upp under hösten 2026.

Seminarium om studentcentrerat lärande

Ett viktigt inslag i universitetets kvalitetsarbete är lärande över organisationsgränser. Därför anordnas löpande universitetsgemensamma seminarier och workshops för spridning av goda exempel, vägledning och inspiration för kvalitetsarbetet. I juni anordnade UN:s kvalitetsutskott ett seminarium med temat *Studentcentrerat lärande – hur arbetar vi med det, och hur behåller vi en hög nivå?*

Studentcentrerat lärande är ett begrepp som tolkas och praktiseras på olika sätt i olika kontexter. Vid seminariet redogjordes för hur begreppet beskrivs och diskuteras i olika artiklar samt GU:s egna arbete och tolkning. En redovisning gavs av vad GU:s utbildningsutvärderingar visar vad gäller bedömning av ”studentcentrerat lärande” och vilka åtgärder som vidtas. Konkreta exempel från verksamheten presenterades och tid gavs för diskussion och egen reflektion om vidare arbete på hemmaplan. Seminariet samlade drygt 50 deltagare.

Benchmarking utifrån fakulteternas verksamhetsplaner

Vid UN:s internat i augusti genomfördes en systematisk benchmarking mellan fakultetsledamöterna gällande aktiviteter för ökad utbildningskvalitet i respektive fakultets verksamhetsplan 2026 (med samma metod som för FUR, sid 7 och FN, sid 9). Ledamöterna rapporterade som en konsekvens direkt om konkreta förbättringsförslag för genomförande i den egna verksamheten. *[Ev mer text efter internatet]*

FUR:s arbete relaterat till universitetets kvalitetssystem

Vid FUR:s möten är "Status kvalitetsarbete – nationellt och lokalt" en stående punkt på dagordningen. Rådet betonar vikten av erfarenhetsutbyte och spridning av goda exempel inom kvalitetsarbetet. FUR analyserar regelbundet fakulteternas slutförda forskarutbildningsutvärderingar och nästa tillfälle genomförs vid FUR:s möte i oktober för de utvärderingar som genomfördes läsåret 2025-26.

Benchmarking utifrån fakulteternas årsuppföljningsrapporter 2025 och verksamhetsplaner 2026

FUR har under året genomfört en systematisk benchmarking enligt GU:s modell där fakultetsledamöterna förbereder frågor rörande de andra fakulteternas åtgärder för utveckling av forskarutbildningskvaliteten, i det här fallet hämtade från såväl årsuppföljningsrapporterna 2025 som verksamhetsplanerna 2026. Avslutningsvis sammanfattade respektive fakultetsledamot vad man avser att arbeta vidare med som resultat av benchmarkingen. Som exempel kan nämnas att flera fakulteter ämnar genomföra exit polls för sina doktorander, se över struktur för kvalitetsteman och kvalitetsdagar, genomföra karriärseminarier för doktorander, genomföra uppsökande verksamhet för eventuell rekrytering av samverkansdoktorander samt genomföra fakultetsgemensamma handledarträffar med olika teman. Ledamöterna betonade att de upplevde benchmarkingen som värdefull.

Nätverksträffar för forskarutbildningsansvariga

FUR inbjuder två gånger per år till en nätverksträff med samtliga fakulteters och institutioners forskarutbildningsansvariga i syfte att inspirera och sprida goda exempel. Temat för seminariet i december 2025 var *Kvalitetssäkring i slutskedet av avhandlingsarbetet samt doktorandexaminators roll* där exempel på tillvägagångssätt vid olika delar av universitetet presenterades. Doktorandernas utmaningar och handledarens roll under perioden inför disputationen behandlades särskilt. Seminariet lockade drygt 30 deltagare med god spridning mellan fakulteterna.

I juni 2026 genomfördes en nätverksträff med temat *Doktoranders arbetsmiljö/ARK samt karriärplanering för doktorander* där ca 40 personer deltog. Förutom föredragningar om de två temana genomfördes gruppdiskussioner där förbättringsförslag inom fyra olika områden gavs, vilka dokumenterades i Padlet. Dokumentationen spreds och deltagarna rapporterade att sammanställningen kan bidra till utveckling i verksamheten.

Arbete relaterat till kvalitetssystem för forskning

Bakgrund – en kvalitetspolicy för forskning och ett särskilt utskott tar form: arbete under 2023 – juni 2025

För att förbättra systematiken kring GU:s kvalitetssäkring rörande forskningskvalitet, och stå bättre rustade inför UKÄ:s förestående granskning av GU:s kvalitetssäkringsarbete rörande forskning, beslutades 2023 en [Policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av forskning](#).

Policyn är strukturerad på samma sätt som GU:s motsvarande policy för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av utbildning, vilket innebär att den slår fast ett antal *principer* som grundas i den tradition för kvalitetsarbete som utvecklats vid universitetet och inom vetenskapssamhället. Exempel på sådana principer är att kvalitetsarbetet är *integrerat* i universitetets reguljära verksamhet, att kvalitetsarbetet är *decentraliserat* för att kunna anpassas till respektive miljö, att kollegial, internationell *sakkunniggranskning* är grundläggande för kvalitetsarbetet samt att en levande *kvalitetskultur och erfarenhetsutbyte* via olika arenor är centralt.

Genom policyns *process 1, Lokal kontinuerlig uppföljning och utveckling*, blir det tydligt att ett kontinuerligt uppföljnings- och utvecklingsarbete ska bedrivas på institutionsnivån och utgör stommen i universitetets kvalitetssäkring och utveckling av forskningen. Institutionerna ska med utgångspunkt i statistik och kvalitativ information särskilt följa och utveckla:

- Rekrytering, karriärvägar och karriärstöd
- Forskningens utveckling och förnyelse
- Insatser när det gäller att samverka med det omgivande samhället
- Förutsättningar och resultat gällande jämställdhet
- Forskningsetik och en säker hantering av forskningsdata

Fakultetsstyrelsernas övergripande kvalitetsansvar medför uppföljning av institutionernas arbete enligt ovan.

Policyns *process 2, Återkommande extern granskning*, visar att kontinuerlig och etablerad extern granskning via sakkunnigbedömning ingår i universitetets kvalitetssystem då formen är en naturlig och viktig del i flera av forskningens grundprocesser. Därutöver finns den etablerade modellen RED - *Research Evaluation for Development* (se sid 9).

Universitetsgemensam kontinuerlig uppföljning och utveckling, som utgör policyns process 3 inbegriper t ex rektors dialoger med verksamheten kring uppföljning av fakulteternas strategier och verksamhetsplaner, fakulteternas årsuppföljningsrapporter, universitetsgemensamma seminarier och den utveckling som genomförs i universitetsövergripande organ (se t ex FN:s uppdrag nedan).

Den sista delen i kvalitetspolicyn utgörs av en koppling till de [styrdokument](#) som utöver kvalitetspolicyn ingår i GU:s kvalitetssystem för forskning, som t ex GU:s vision och strategier, arbets- och delegationsordning, anställningsordning, regler för universitetsgemensamma forskningsinfrastrukturer, policy för öppen publicering, forskningsetisk policy, regler för forskningsdata samt policy för jämställdhet och lika villkor.

Ett av FN:s uppdrag är att *initiera och stödja åtgärder som syftar till kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling av universitetets forskning*. För att på ett effektivt sätt forma, driva och

följa detta arbete skapades 2024 ett *kvalitetsutskott för forskning*, (KUF) under FN. KUF arbetade under sitt första år framförallt med att öka medvetenheten kring kvalitetspolicyn för forskning, och har också i sitt uppdrag att löpande se över och vid behov revidera policyn.

KUF utbytte under 2024 erfarenheter med Stockholms universitet vad gäller arbete med indikatorer i kvalitetsarbetet och fortsatte med stöd från Ekonomienheten att arbeta för ökad kännedom och användning av Prototypverkstaden. Arbetet ledde till att samtliga institutioner och fakulteter fått indikatorspaket för sina respektive verksamheter i samband med starten av RED27.

I juni 2024 anordnades för FN:s fakultetsledamöter en workshop där de fick reflektera över följande: *Hur arbetar ”mina” institutioner (generellt och specifikt) med att förverkliga process 1 (Lokal kontinuerlig uppföljning och utveckling)? - Hur arbetar fakultetsledningen resp fakultetsstyrelsen (generellt och specifikt) med att förverkliga process 1? - Behöver arbetet förstärkas i de tre grupperna ovan, och isåfall hur?*

FN:s ledamöter var i stort ganska nöjda med hur de hanterar process 1, men några av dem såg att det finns potential att stärka arbetet och fick en del inspiration från varandra. I övrigt såg man en potential att använda sig mer av forskningsdialogerna med institutionerna som kan bli mer stringenta och utgå från aktiviteterna i fakultetens och institutionernas verksamhetsplaner samt kopplas till indikatorer i Indikatorslagret och Prototypverkstaden. Man menade också att forskningsberedningarna bör nyttjas mer aktivt och att inspiration kan hämtas från t ex samhällsvetenskapliga fakulteten, där forskningsberedningen väljer ett årligt tema att fokusera på. Så sker nu vid ett par ytterligare fakulteter.

Under våren 2025 påbörjades utvecklingen av formen för kommande RED, som fick beteckningen ”RED27”. KUF genomförde också en analys av GU:s kvalitetssystem i relation till UKÄ:s bedömningsgrunder för den lärosätesgranskning som kommer att genomföras vid GU 2028. Därutöver gav KUF feedback gällande det kommande arbetet angående HR in Excellence in Research och CoARA (se mer nedan).

I juni 2025 genomfördes en systematisk benchmarking mellan FN:s fakultetsledamöter, arrangerad av KUF, rörande aktiviteter för ökad forskningskvalitet i respektive fakultets verksamhetsplan. Ledamöterna rapporterade som en konsekvens direkt om konkreta förbättringsförslag för genomförande i den egna verksamheten.

RED27

Sedan 2010 genomför GU forskningsutvärderingar genom modellen RED (*Research Evaluation for Development*) vart 8-10 år. Fokus för varje utvärdering bestäms utifrån aktuella behov och förutsättningar, med syfte att ge underlag för analys och utveckling av forskningsverksamheten. Tidigare utvärderingar, som benämndes RED10 respektive RED19, har legat till grund för den nu initierade RED27, vars innehåll och genomförande utarbetades under våren 2025 i dialog mellan universitetsledningen, FN och dess kvalitetsutskott samt Ledningsrådet. I november 2025 [beslutade rektor om RED27:s två delar](#):

1. Fakulteterna genomför egna utvärderingar av forskningskvalitet och förutsättningar, anpassade efter respektive verksamheter och behov

Fakulteterna gavs möjlighet att välja mellan tre modeller, och i samband med rektorsbeslutet utarbetades en [vägledning](#) för potentiella delar i den PM som varje fakultetsstyrelse fattade beslut om rörande genomförande av sin fakultetsanpassade RED27. Områden som angavs i vägledningen som lämpliga att utarbeta var bl a motivering av modell/submodell, ansvarsfördelning, kommunikation och förankring, tillvägagångssätt för att rekrytera bedömare/hitta benchmarkingpartner, hur genomföra självreflektion, hur inkludera gemensamma GU-teman, underlag till bedömare/önskat underlag från BM-förebild och en preliminär tidplan.

Ett krav oavsett vald modell var att minst följande teman (a-e) ska ingå i fakultetens arbete med RED27:

a) *Kompetensförsörjning*. T ex: Hur fakulteten arbetar med, och ytterligare kan utveckla, processer för en stark/ändamålsenlig kompetensförsörjning. Hur goda förutsättningar skapas och utvecklas för kompetensutveckling och hur karriärstöd för en så framgångsrik forskning som möjligt erbjuds.

b) *Strategier för att öka extern forskningsfinansiering*. T ex: Hur fakulteten arbetar med att förbättra förutsättningarna för att forskningen ska attrahera mer externa medel, såväl nationella som internationella. Identifierade strategier och utvecklingsområden.

c) *Modeller för att främja forskningens förnyelse*. T ex: Rutiner och processer som gör det möjligt att anpassa forskningen när förutsättningar i omvärlden förändras, inklusive förändringar i forskningsfinansiering eller akademiska trender. Former för att identifiera och följa upp fakultetens starka forskningsområden samt hur dessa synliggörs och kommuniceras internt och externt.

d) *Jämställdhet*. T ex: Hur fakulteten arbetar för att skapa förutsättningar för ökad jämställdhet. Hur jämställdhetsarbetet bidrar till ambitionen att nå en högre forskningskvalitet.

e) *Forskningens samhällsrelevans*. T ex: Hur fakulteten utformar strategier för att säkerställa forskningens samhällsrelevans och genomslag i samhället.

I november 2025 diskuterade fakultetsledamöterna i FN sina potentiella val av modell. Två fakulteter ämnade genomföra RED27 genom systematisk benchmarking, och fem fakulteter genom peer-review-förfarande.

I februari 2026 fick alla fakulteter och institutioner ett välutvecklat indikatorspaket att använda i såväl RED27 som i andra sammanhang, med information om möjligheter att anpassa rapporterna efter enskilda fakulteters och institutioners behov. Paketets rapporter innehåller uppgifter om personal, forskningsfinansiering, publikationer, forskarutbildning och, i mindre mån, grundutbildning.

De sju fakultetsstyrelsebeslutade PM inkom till rektor i mars 2026 med planer utifrån de krav och teman som slås fast i rektorsbeslutet om RED27. I maj jämfördes fakulteternas valda modeller under diskussioner i FN och Ledningsrådet för att öka möjligheterna till lärande över fakultetsgränserna och ett kontinuerligt erfarenhetsutbyte av processen med RED27.

2. På universitetsgemensam nivå granskas forskningsinfrastrukturer, med fokus på hur dessa är organiserade, används och utvecklas i relation till universitetets långsiktiga mål.

En förutsättning för att kunna bedriva forskning och utbildning av hög kvalitet vid GU är att det finns starka, långsiktiga och hållbara forskningsinfrastrukturer som uppfyller forskningens behov. Universitetets vision och verksamhetsplan inkluderar mål och strategier för att utveckla universitetets inriktning och finansiering av större forskningsinfrastrukturer. Forskningsinfrastrukturer ingår därmed i universitetets samlade strategiarbete samt vid översyn av formerna för fördelning av forskningsanslag.

Syftet med utvärderingen av universitetets forskningsinfrastrukturer som en del av RED27 är att få en helhetsbild av hur infrastrukturen bidrar till forskningens kvalitet och utveckling, samt att bedöma hur väl de uppfyller sitt syfte som strategiska resurser för universitetet.

Infrastrukturutvärderingen belyser följande aspekter:

- *Hur ändamålsenligt och funktionellt det nuvarande systemet för universitetsgemensam forskningsinfrastruktur vid GU är.*
- *Huruvida forskningsinfrastrukturen möjliggjort forskning som inte kunnat bedrivas utan den (exempel på framgångsrik forskning ska lyftas fram).*
- *Hur infrastrukturen är förankrad i sina forsknings- och utbildningsmiljöer.*
- *Hur forskningsinfrastrukturens strategiska inriktning bidrar till att utveckla och stärka framtida forskning.*
- *Hur infrastrukturen utgör en strategisk resurs för forskningen vid GU.*
- *Hur infrastrukturen utgör en strategisk eller unik resurs inom svensk och internationell forskning.*
- *Hur universitetsstyrelsens årliga avsättning till universitetsgemensam forskningsinfrastruktur har bidragit till att skapa ändamålsenlig verksamhet och stärkt forskningen.*

Utvärderingen kommer att genomföras av en panel bestående av externa bedömare med olika ämnesmässiga bakgrunder, enligt traditionell peer-review-modell. Panelen genomför ett platsbesök vid GU i november 2026. Utöver redan befintligt underlag om universitetets forskningsinfrastrukturer får bedömargruppen ta del av de självreflektioner som genomförs av värdinstitutionerna och aktuella fakulteter.

HR Excellence in Research

GU har under perioden arbetat med processen för att ansöka om utmärkelsen *HR Excellence in Research*, ett verktyg inom EU:s HR-strategi för forskare. Utmärkelsen är en europeisk kvalitetsmärkning som erkänner organisationer som arbetar för attraktiva, öppna och hållbara villkor för forskare.

En akademisk projektledare tillsattes 1 juli 2025 och har med en administrativ arbetsgrupp och KUF som styrgrupp under hela läsåret arbetat intensivt för att förankra den analys som ligger till grund för det underlag som universitetet ska leverera i november 2026. Underlaget består bl a av en kartläggning av GU:s styrdokument och arbetssätt i förhållande till HR Excellence 20 principer. Kartläggningen identifierar styrkor, svagheter och prioriterade utvecklingsområden och har genomförts med bred involvering av intressenter. Utifrån kartläggningen utarbetas en handlingsplan för förbättringar som inkluderar indikatorer som ska kunna visa på utveckling.

Arbetsgruppen har under året deltagit på ett stort antal möten med beredningsorgan inklusive alla prefektråd och rektors strategimöte samt har tillsatt en särskilt tillsatt referensgrupp med frivilliga forskare, för att förankra innehållet i GU:s underlag för ansökan. Olika typer av enkäter har skickats ut i verksamheten och svaren har analyserats och använts som grund i det vidare arbetet.

CoARA (Coalition for Advancing Research Assessment)

I augusti 2025 bekräftade CoARA:s sekreteriat att GU i april samma år signerade och därmed står bakom de principer som förs fram genom CoARA. Syftet med samarbetet är att utveckla en mer kontextkänslig och kvalitativ forskningsbedömning än den som blir fallet om bedömningen enbart baseras på bibliometriska indikatorer, såsom publicering i tidskrifter med hög impact factor eller olika citeringsmått.

Genom beredning i Ledningsrådet, FN och KUF lämnade GU i april in sin *Action Plan for Reforming Research Assessment (CoARA)*. Handlingsplanen betonar att universitetet redan har en stark tradition av kollegial bedömning och kvalitativ sakkunniggranskning och beskriver hur universitetet under 2026–2028 ska integrera dessa principer i sitt ordinarie kvalitetsarbete för forskning. Handlingsplanen kopplas till samtliga processer i universitetets kvalitetspolicy och till kommande resultat från bl a arbetet med HR Excellence in Research, RED27 och UKÄ:s granskning. Under 2026-27 kommer seminarier för erfarenhetsutbyte mellan fakulteternas lärarförslagsnämnder att anordnas.

Rektors verksamhetsdialoger och fakulteternas årsuppföljningsrapporter, tema forskningskvalitet

Rektor följer årligen upp forskningens kvalitet genom bl a verksamhetsdialoger och inför dessa har fakulteterna i uppdrag att rapportera om sin utveckling i särskilda årsuppföljningsrapporter.

Fakulteternas årsuppföljningsrapporter som lämnades in i februari 2026 visar att fakulteterna arbetat systematiskt med att stärka forskningskvalitet. Vid verksamhetsdialogerna under våren 2026 var forskningsfinansiering med fokus på medel från EU ett universitetsgemensamt tema. I dialogerna framkom att fakulteterna under året har arbetat strategiskt och långsiktigt med att identifiera starka forskningsmiljöer, relevanta forskare och lämpliga utlysningar. Fokus har legat på att öka kvaliteten och träffsäkerheten i ansökningar snarare än enbart antalet ansökningar. Stödstrukturer för att uppnå detta har byggts ut eller vidareutvecklats, t ex genom seminarier, erfarenhetsutbyte och särskilda workshopserier för exempelvis ERC-ansökningar. Erfarenhetsutbyte mellan seniora forskare och mellan framgångsrika forskningsmiljöer lyftes återkommande som viktigt.

Flera fakulteter har satsat på tvärvetenskapliga samarbeten och tematiska forskningsområden för att skapa starkare och mer konkurrenskraftiga forskningsmiljöer. Detta inkluderar samarbete över ämnes- och institutionsgränser samt gemensamma initiativ tillsammans med externa aktörer. Ekonomiska incitament och riktade resurser har införts för att stimulera större och mer konkurrenskraftiga ansökningar, exempelvis genom frömedel, samfinansiering och särskilt avsatta medel för extern forskningsfinansiering. Samtidigt lyftes vid dialogerna strukturella utmaningar som påverkar forskningskvaliteten, exempelvis begränsad forskningstid, små forskningsmiljöer och låg beviljandegrad inom vissa ämnesområden.

Utveckling av nomineringsförfarandet vid utlysningar av forskningsmedel

GU verkar i en forskningsfinansieringsmiljö där konkurrensen om externa medel är hög och där en växande andel av resurserna fördelas genom strategiska och excellensbaserade utlysningar. I många av dessa utlysningar får universitetet endast lämna ett begränsat antal ansökningar, vilket ställer krav på interna prioriteringar och nomineringar.

Med målet att få en högre träffsäkerhet i utlysningar, utveckla mer konkurrenskraftiga ansökningar, säkra jämställdhet och använda forskarnas tid effektivt, har under perioden ett förslag på en mer ändamålsenlig nomineringsprocess utvecklats av KUF och FN. Processen föreslås (vid universitetsgemensam hantering) genomföras i två steg där den första är en tidig pre-screening innehållande en kort konceptskiss. Planen är, när den nya ordningen är fastställd, att utfallet av nomineringar sammanställs och analyseras systematiskt av KUF som underlag för lärande och rapportering/återkoppling till FN. Rektor fattar enligt plan beslut om den nya ordningen under hösten 2026.

Analys av UKÄ:s bedömningsgrunder för kvalitetssäkring av forskning

KUF har löpande under året analyserat GU:s kvalitetsarbete relaterat till UKÄ:s åtta bedömningsgrunder. Förutom att en skiss med punkter för respektive bedömningsgrund som bör ingå i GU:s kommande självvärdering har utarbetats, har utlåtanden rörande andra högskolors kvalitetsarbete analyserats och relaterats till GU:s kvalitetsarbete. KUF har konstaterat att GU sannolikt har tillfredsställande rutiner för bedömningsgrunderna då de kopplar väl till GU:s egna kvalitetssystem.

I april 2026 genomfördes ett gemensamt möte mellan FN:s och UN:s kvalitetsutskott. Utskotten enades om att vad gäller självvärderingsarbete inför UKÄ:s granskning 2028 arbetar de två utskotten inledningsvis parallellt med de åtta bedömningsgrunderna för utbildning respektive forskning. Utskotten enades om att kommunicera kontinuerligt vad gäller analys av de fyra bedömningsgrunder som är desamma för forskning och utbildning; *Fastställd ordning och kvalitetskultur, Kontinuerlig uppföljning, Återkommande granskningar* samt *Kompetensförsörjning, kompetensutveckling och karriärstöd* och också gällande utbildningssidans bedömningsgrund om *Samband mellan forskning och utbildning*.

BUL:ar, SFO-er, excellenscenter mm

Ett tema som återkommit under året har varit att följa upp och genom förankring och deltagande på alla nivåer utveckla processer och strukturer för att hantera de strategiska forskningssatsningar som regeringen annonserade i den senaste forskningspropositionen. Det har inneburit en genomlysning som kommer att ligga till grund för fortsatt utveckling av universitetets interna processer för att säkerställa såväl forskningens kvalitet som extern finansiering riktad mot strategiskt viktig och excellent forskning.

Etik i forskning

Arbetet med att säkerställa ett integrerat och responsivt stöd för etik i forskning har fortsatt. FN:s utskott för etik i forskning har arrangerat ett universitetsgemensamt seminarium om AI och forskningsetik. Under våren har etikutskottet också i uppdrag att utarbeta en *Vägledning för AI i forskning* som syftar till att stödja forskare i att fatta välgrundade beslut kring

användningen av generativ AI i forskningsprocessen, inklusive om, när och hur de väljer att använda generativ AI. FN ställde sig i juni bakom vägledningen. Vägledningen fokuserar på principer för etisk och ansvarsfull användning av AI, samtidigt som forskare måste ha en grundläggande kunskap om vad generativ AI är, hur den fungerar och varför den kan vara problematisk. Då generativ AI förändras väldigt snabbt och tillämpningen av den ser olika ut inom olika forskningsområden, är principerna allmänt formulerade.

Handlingsplan för ökat genomslag av forskning inom EU

För att långsiktigt stärka GU:s konkurrenskraft krävs ett systematiskt och målmedvetet internationellt engagemang. EU-finansiering är en strategiskt viktig resurs i detta sammanhang. Därför har under våren en handlingsplan utarbetats som bidrar till att förverkliga GU:s vision och strategi att utveckla forskningsmiljöer i världsklass och syftar till att utveckla interna strukturer, kompetens och incitament för att EU-deltagande blir en naturlig, integrerad och attraktiv del av forskningsverksamheten. Planen utgör en strategisk investering i excellens, konkurrenskraft och inflytande.

Styrmodell för jämställdhet och lika villkor

Arbetet med att utveckla och förankra en ny sammanhållen modell för jämställdhet och lika villkor har slutförts under våren 2026. Styrdokumentet har reviderats efter grundlig genomlysning, workshops i verksamheten, pilotarbete, remissrunda och diskussioner i bl a Ledningsrådet. Modellen består nu av tre delar; en *policy* som fastställer universitetets långsiktiga mål och principer, en *vägledning* som tydliggör målen och hur arbetet följs upp, samt en *handläggningsordning* som beskriver arbetssätt, prioriteringar och den årliga aktivitetsplan som konkretiserar genomförandet i verksamheten.

Kommentar och fortsatt kvalitetsarbete för utbildning och forskning

Det gångna året visar på ett fortsatt engagemang vad gäller att utveckla utbildnings- och forskningskvaliteten med stöd i universitetets två policyer för kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling. Policyernas struktur med grundläggande principer, tre huvudprocesser och ett avsnitt om de styrdokument som är relevanta för kvalitetssäkring, fungerar väl i såväl det centrala som det lokala arbetet. Kvalitetsutskottens och Forskarutbildningsrådets aktiviteter i form av analyser, seminarier, erfarenhetsutbyten och utveckling av stödmaterial verkar uppskattat och driver arbetet ytterligare framåt.

Just erfarenhetsutbyte är ett av GU:s signum vad gäller kvalitetsarbetet och fortsatt spridning av goda exempel vid t ex seminarier och nätverksträffar är centralt för att vidmakthålla och ytterligare utveckla en kvalitetskultur som också antas bidra positivt till universitetets forsknings- och utbildningskvalitet. Därutöver bör förberedelsearbetet inför UKÄ:s granskning av universitetets kvalitetssäkringssystem fortsätta, och de båda kvalitetsutskotten får här en viktig samordnande roll. I detta ingår att en mindre revidering av policierna kommer att genomföras under kommande läsår, under ledning av de två kvalitetsutskotten.

Utbildningsutvärderingar och forskarutbildningsutvärderingar kommer fortsatt att analyseras. Ett tydligare fokus kommer att gälla uppföljningar av åtgärdsplanernas genomförande och särskilt uppmärksammas i UN och FUR under hösten. FN och dess kvalitetsutskott kommer fortsatt följa och ge input i arbetet med t ex HR Excellence in Research, CoARA och RED27.